

“

ผมเป็นคนค่อนข้างหัวโบราณ
ให้ความเคารพกับผู้หลักผู้ใหญ่
ไม่ต้องเป็นนายกสภา มศก. หรือ
ขอให้เป็นผู้ใหญ่
ผมก็ดูแลและรับฟังคำแนะนำเสมอ
การรับฟังของผม
รับฟังทุกคน
ตั้งแต่ระดับผู้บริหารสูงสุด
จนถึงนักศึกษา

”

ชัยชาญ ธารวเวช

ปักธง...ปั้น ‘ชีวิตี แคมปัส’ ใน 2 ปี!!

สัมภาษณ์

พิเศษ

การก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยศิลปากร (มศก.) ของ นายชัยชาญ ถาวรเวช ไม่ได้ราบรื่น เมื่อต้องเผชิญกับมรสุมนับตั้งแต่ก้าวแรกที่ลงสู่สนามชิงชัย เนื่องจากการออกไปปลิวโฉมตีในตอนที่นายชัยชาญผ่านกระบวนการสรรหา จนต้องเริ่มต้นกระบวนการสรรหากันใหม่ และเมื่อนายชัยชาญคว้าเก้าอี้ “อธิการบดี” มาครองได้สำเร็จแล้ว ก็ยังมีเสียงวิพากษ์วิจารณ์ไม่ได้ขาดว่า “มานั่งตำแหน่งอธิการบดีได้ ก็เพราะเป็นเด็กของนายกสภา มศก.”

แถมตลอดเส้นทางในการเป็น “อธิการบดี” ในห้วง 4 เดือนที่ผ่านมา ยังเจอปัญหารุมเร้า โดยเฉพาะกรณีที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ประเมินให้การจัดการศึกษานอกที่ตั้ง ณ ศูนย์การศึกษาอาคาร กสท.โทรคมนาคม หลักสูตรนิเทศศาสตร์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ไม่ผ่านการประเมิน ส่งผลให้ต้องรับนักเรียนนอกที่ตั้งดังกล่าว

นายชัยชาญ เข้ารับตำแหน่งอธิการบดี มศก. อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2556 เป็น ลูกหม้อ “ศิลปากร” ของแท้ เพราะจบปริญญาตรี คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิต มศก. ก่อนบินไปเรียนต่อระดับปริญญาโท สาขาเดียวกันที่ Illinois Institute of Technology, U.S.A. จากนั้นมาเริ่มต้นเป็นอาจารย์ ที่คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มศก.

นายชัยชาญ รับหน้าที่ในตำแหน่งบริหารมาแล้วทั้งระดับคณบดีรองอธิการบดี และล่าสุดกับตำแหน่งอธิการบดีคนที่ 18

“มติชน” จึงสัมภาษณ์เจาะลึก ถึงการรับมือทั้งศึกภายใน มศก. ที่ยังอึมครึม และศึกภายนอกอย่างการเปลี่ยนแปลงในกระแสนโยบายเขียน ว่าจะฝ่าฟันไปอย่างไร

●รู้สึกอย่างไรกับเสียงวิจารณ์ว่าเป็นเด็กนายกสภา มศก.?

“ผมเป็นคนค่อนข้างหัวโบราณ ให้ความเคารพกับผู้หลักผู้ใหญ่ ไม่ต้องเป็นนายกสภา มศก. หรอก ขอให้เป็นผู้ใหญ่ ผมก็ดูแลและรับฟังคำแนะนำเสมอ การรับฟังของผม รับฟังทุกคนตั้งแต่ระดับผู้บริหารสูงสุดจนถึงนักศึกษา ผมมีสายตรงอธิการบดี มีช่องทางต่างๆ ที่ให้เด็กได้เข้ามาสอบถามปัญหา และผมเป็นคนตอบเองทั้งหมด สิ่งเหล่านี้ทำให้เห็นว่าผมรับฟังทุกคน ไม่ใช่เฉพาะใครคนใดคนหนึ่งพิเศษ สำหรับเสียงวิจารณ์ว่าเป็นเด็กนายกสภา มศก. ผมมองว่าเป็นเรื่องธรรมดาแล้ว แต่คนจะมอง แต่ผลงานคงต้องพิสูจน์กัน การทำงานที่ผ่านมา ผมผ่านความยากลำบากมากยิ่งกว่านี้ ทุกสิ่งทุกอย่างพิสูจน์ที่ผลงาน ถ้าเรามีความจริงใจ มีความซื่อตรง หุ้มเทกกับงาน ก็ไม่ต้องกลัวว่าใครจะพูดอะไร ต้องมีสักวันที่เขาเห็นว่าเราไม่ได้เป็นอย่างที่เขาพูด และถ้าจะบอกว่าเป็นเด็กนายกสภา มศก. ผมก็เป็นเด็กของทุกคน เพราะเราถูกสอนมาแบบนั้นทั้งเด็กของรุ่นพี่และอาจารย์เก่าๆ ตั้งหลายคน”

●รับตำแหน่งอธิการบดีมาหลายเดือนแล้ว รู้สึกอย่างไร?

“ผมเข้ามาเป็นอธิการบดี ในช่วงรอยต่อของปัญหภายใน มศก. พอดี ทั้งเรื่องการสร้าง City Campus ย่านตลิ่งชัน ของศิลปากร รวมถึงปัญหภายในต่างๆ แต่ก่อนอื่นขอออกภูมิหลัง ผมจบจาก มศก. และไปเรียนต่อที่ประเทศสหรัฐอเมริกา ก่อนกลับมาเป็น

อาจ
30
คณ
สภ
มหา
ไทย
สาร
เลย
หลั
เป็น
วิท

อาจารย์ประจำคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ เมื่อ พ.ศ.2525 จนถึงปัจจุบัน 30 กว่าปี ทำงานเต็มที่ ตั้งแต่เป็นอาจารย์เด็กๆ จนกระทั่งเป็น คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ซึ่งในขณะที่เป็นคณบดี ก็ได้ร่วมกับคณบดีคณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยอื่นๆ ผลักดันงานต่างๆ อาทิ ร่วมกับ 9 มหาวิทยาลัย จัดทำหลักสูตรประหยัดพลังงาน ทำเรื่องสถาปัตยกรรม ไทย พอมาเป็นรองอธิการบดีฝ่ายวางแผน ก็เดินหน้าตั้งวิทยาเขต สารสนเทศที่ จ.เพชรบุรี ช่วงนั้นประเทศไทยเกิดวิกฤตเศรษฐกิจพอติ เลยต้องใช้วิธีให้คณะที่เกิดขึ้นใหม่เลี้ยงตัวเอง ด้วยการจัดการศึกษาใน หลักสูตรโครงการพิเศษ เพื่อให้มหาวิทยาลัยมีรายได้เลี้ยงตัวเอง และเป็นรายได้หลักในการบริหารจัดการศึกษา ทั้งในส่วนของคุณะวิชาและ วิทยาเขต

“คณะที่เกิดขึ้นในช่วงนั้น คือ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสาร หรือไอซีที คณะวิทยาการจัดการ และคณะสัตวศาสตร์ ยอมรับว่าคณะที่เปิดเป็นโครงการพิเศษ ค่าเทอมอาจจะแพงกว่า คณะปกติทั่วไป แต่เพราะขณะนั้นเราได้รับงบประมาณแผ่นดินน้อย มาก มหาวิทยาลัยจึงต้องหาแนวทางให้วิทยาเขตใหม่เลี้ยงตัวเอง ให้ ได้ ซึ่งปรากฏว่าวิทยาเขตที่ จ.เพชรบุรี โตไวมาก ถึงวันนี้ก็ 13 ปีแล้ว มีนักศึกษาทั้งหมดประมาณ 5,000 กว่าคน และสามารถเลี้ยงตัวเอง จากเงินรายได้”

●หัวใจสำคัญของการบริหารงานคืออะไร?

“อันดับแรก คือ การทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงานผู้ได้บังคับบัญชา ทำอย่างไรให้การทำงานเป็นไปได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ 2.การทำงานทุกอย่างต้องดูรายละเอียด ไม่สามารถมองข้ามได้ แม้ กระทั่งเรื่องเล็กๆ น้อยๆ 3.การทำงานต่างๆ จะต้องมีการวางแผนรองรับ เพื่อป้องกันข้อผิดพลาด หากแผนหนึ่งไปไม่ได้ ก็ต้องเดินหน้า ต่อด้วยแผนสอง ป้องกันข้อผิดพลาด และสุดท้าย คือ จะทำอะไร ก็ตาม ทุ่มให้เต็มที่ ทำทุกอย่างให้ดีที่สุด ส่วนจะเวิร์กหรือไม่ ค่อยว่า กันอีกที”

●ปัญหาแรกที่เข้ามาสะสาง?

“ปัญหาความเข้าใจกันของคนในมหาวิทยาลัยสำคัญ ที่สุด โดยเฉพาะศิลปากร ซึ่งมีหลายคณะ ทั้งคณะด้านศิลปะ สังคม วิทยาศาสตร์ และธรรมชาติของคนในแต่ละคณะก็ไม่เหมือนกัน ทำอย่างไรจะนำคนเหล่านี้มาทำงานเพื่อศิลปากร คนศิลปากรค่อนข้างดิสต์เยอะเหมือนกัน อย่างคณะวิทยาศาสตร์ ก็ไม่ใช่วิทยาศาสตร์ ปกติ แต่เป็นวิทยาศาสตร์แบบศิลปากร ที่จะมีความเป็นศิลปิน มีอารมณ์โรแมนติก เป็นเอกลักษณ์ของศิลปากร นักศึกษาที่เหมือน

กัน แต่ที่เป็นแบบนี้ มีทั้งด้านบวกและลบ ด้านลบ คือ ดิ้นสาย ทำอะไรตามใจชอบ ตามอารมณ์ แต่ในทางบวก คือ ทำอะไรทำจริง ทำอะไรต้องให้ดี”

●จัดระบบบริหารคนดิสต์ แบบศิลปากรอย่างไร?

“ต้องใช้เหตุผลคุยกัน เริ่มต้นจากคณบดีเป็นหลัก ต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และที่สำคัญเราต้องให้เขาก่อน ให้เขาเห็นว่าเรานำใจ ทุกสิ่งทุกอย่างจะมาเอง”

●วางแผนการทำงานระยะ 4 ปีอย่างไร?

“ปีแรก อยู่ในช่วงที่ต้องพยายามปรับปรุงระบบ เหมือนอยู่บ้าน ตรงไหนไม่ดีก็ซ่อมแซมปรับปรุง ปีที่ 2 คิดว่าจะต้องเริ่มทำอะไรให้ เป็นขึ้นเป็นอัน อาทิ เปิดสอนปริญญาโทให้มากขึ้น หลักสูตรปริญญา โทต้องมากขึ้น และแน่นอน City Campus ต้องเสร็จภายในสองปี ถ้าไม่ได้ อธิการบดีก็ต้องพิจารณาตัวเอง ต่อไปก็ต้องรอดูว่าจะเดิน หน้ากับเรื่องอะไรได้บ้าง พัฒนามหาวิทยาลัยให้เติบโตไปเรื่อยๆ ส่วน เรื่องเปลี่ยนสถานะไปเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐ ก็ต้องทำแบบค่อย เป็นค่อยไป”

●City campus เคยมีปัญหาเรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง ยานคลังชั้น?

“ปัญหาคราวที่แล้ว เดิมเราคิดว่าน่าจะได้ที่ตรงรัฐจักรมาเป็น City Campus แห่งใหม่ เพราะสะดวกกับการขนส่ง ทุกอย่างโอเคแล้ว ตึก แคเติมโครงเหล็กเข้าไปก็สามารถใช้งานได้ทันที แต่ก็อาจจะมีความ ไม่เข้าใจกันภายใน และตอนนี้ที่ตรงรัฐจักรก็ถูกขายไปแล้วในราคาที่สูงกว่าตอนที่ศิลปากรเสนอซื้อ ซึ่งน่าเสียดายมาก แต่ก็ต้องเดินหน้า ต่อไป เพราะสภา มศก.กำหนดไว้ชัดเจนว่า ไม่ว่าใครจะเข้ามาเป็น อธิการบดีก็ตาม ต้องจัดตั้ง City Campus ให้ได้ภายใน 2 ปี ซึ่งคราว นี้จะใช้กลยุทธ์ใหม่ โดยประกาศชัดเจนเลยว่าใครมีที่ดินไม่ต่ำกว่าสิบ ไร่ ขอให้เอามาให้ดู และขณะนี้สภา มศก. ก็แต่งตั้งกรรมการขึ้นมา ดูแลเรื่องนี้ทั้งหมด 3 ชุด ชุดแรกคณะกรรมการเตรียมข้อมูล ชุดที่ สองคณะกรรมการร่างเงื่อนไขการประกวดราคาหรือที่อาร์ และชุด ที่สาม คณะกรรมการพิจารณาจัดซื้อจัดจ้าง และตอนนี้อยู่ในขั้นตอน การร่างที่อาร์ ถือว่าคืบหน้าไปประมาณ 30% แล้ว ภายในสิ้นปีนี้ น่าจะเป็นรูปเป็นร่าง”

●City campus จะใช้สำหรับการเรียนการสอนคณะใดบ้าง?

“ประเด็นสำคัญคือ เราต้องการบุกเบิกระดับบัณฑิตศึกษา ระดับ ปริญญาโทและปริญญาเอก ซึ่ง มศก.ยังมีน้อย ศิลปากรเป็นสุดยอด

ทางการการออกแบบและวัฒนธรรม แต่ที่ผ่านมา ยังไม่มีการขยาย ผลเรื่องนี้อย่างเต็มที่ ยังมีพื้นที่อีกเยอะที่ศิลปากรยังไม่ได้ขยายผลให้ เกิดประโยชน์กับประเทศชาติ ผมคิดว่าแบรนด์ศิลปากรขายได้ เพราะ เราไม่ได้ปล่อยให้ขาดมาตรฐาน เด็กศิลปากรจบไปแล้วมีงานทำกว่า 90% หมายความว่าเรามีคุณภาพ แต่หากเราทำไม่ดี สุดท้ายก็จะมี คนมาเรียน ส่วนประเด็นเรื่องมหาวิทยาลัยเปิดหลักสูตรเคลื่อน จน กลายเป็นปัญหาจ่ายคบบนแน่ เรื่องนี้ผมจะโดนสภามหาวิทยาลัย จัดลดค่าให้เข้มงวดในเรื่องมาตรฐานหลักสูตร และที่ผ่านมาก็ที่ หลักสูตรนิติศาสตร์นอกสถานที่ตั้ง ณ ศูนย์การศึกษา อาคาร กสท โทรคมนาคม บางรัก ของคณะไอซีที ไม่ผ่านการประเมินของ สกอ. นั้น ที่จริงผมคิดว่าเป็นความเข้าใจคลาดเคลื่อนกันบางอย่าง แต่เมื่อ ผลสรุปออกมาเช่นนั้น เราก็ต้องแก้ไขและปรับปรุง ซึ่งเราเองก็โดน สภา มศก.อัดเรื่องนี้เยอะมาก”

●เตรียมพร้อมออกนอกกรอบอย่างไรบ้าง?

“สิ่งแรกที่ต้องดำเนินการ คือ ทำความเข้าใจโดยพยายามให้ บุคลากรมีโอกาสพบปะพูดคุยกัน เพื่อจะได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยเฉพาะคณะที่ออกนอกกรอบไปแล้ว จะต้องบอกถึงข้อดี ข้อเสีย ว่า ออกไปแล้วเป็นอย่างไร ซึ่งขณะนี้คณะที่ออกนอกกรอบไปแล้ว หลายคณะ ทั้งคณะดุริยางคศาสตร์ ไอซีที วิทยาการจัดการ วิทยาลัย นานาชาติ ผมมองว่าปัญหาที่ทำให้คนไม่ยอมออกนอกกรอบ เพราะ คนไม่ยอมปรับตัว วัฒนธรรมองค์กรเป็นเรื่องสำคัญ เรื่องนี้เป็นปัญหา ใหญ่ของประเทศ แต่สิ่งเหล่านี้ห้ามบังคับ แม้เปลี่ยนยากก็ต้องใช้เวลา ทำความเข้าใจ และเท่าที่ดูขณะนี้หลายคณะเริ่มเห็นถึงข้อดีของการ ออกนอกกรอบแล้ว ชัดเจนว่าคณะที่เป็นโครงการพิเศษก็มีรายได้มาก ขึ้น ใช้เงินของโครงการพิเศษมาช่วยโครงการปกติ เราทำมาแบบนี้ เป็น 10 ปีแล้ว จะมาปฏิเสธว่าไม่คิดเชิงธุรกิจไม่ได้ ทุกวันนี้การศึกษากับธุรกิจต้องไปด้วยกัน แต่ต้องมีความสมดุล จะทิ้งงานบริการวิชาการ ไม่ได้ ไม่ว่าอะไรก็ตามคุณภาพการศึกษาต้องมาก่อน ถ้าการศึกษา ไม่มีคุณภาพก็เจ๊ง”

●กังวลกับกระแสอาชญากรรมไหม?

“ไม่กังวล ถ้าเราทำมาตรฐานการศึกษาดี ก็ไม่ต้องกลัว แต่ต้องมอง ไปข้างหน้าว่าประเทศเพื่อนบ้านเขาทำอะไร เขาไปไกลถึงไหน และเรา จะร่วมมือจัดการศึกษาได้อย่างไรบ้าง ที่สำคัญต้องรู้อัตลักษณ์ของ ความ เป็นอาชญา เพราะถือเป็นต้นทุนสำคัญ”

เบญจมาศ เกกينة